

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun, Iurie Dumitru Mardari,
Maria Ghervas,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare, împotriva deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2019, declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, de avocații Mazarenco Grigori și Spînu Oleg în numele inculpaților

Ciobanu Ion XXXXX

Ciobanu Tudor XXXXX

Cotuna Mihail XXXXX

Moisei Serghei XXXXX

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>06.05.2016 - 13.02.2017,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>02.03.2018 - 24.04.2018,</i>
<i>instanța de recurs ordinar:</i>	<i>06.07.2018 - 02.10.2018.</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>21.11.2018 - 15.01.2019,</i>
<i>instanța de recurs ordinar:</i>	<i>14.03.2019 - 07.05.2019.</i>

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 13 februarie 2018, Ciobanu Ion a fost condamnat în baza art. 166¹ alin. (4) lit. **b**) și d) Cod penal la 10 ani închisoare,

cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și exercita activități în sfera publică pe un termen de 10 ani, cu executare în penitenciar de tip închis, din 13.02.2018.

Ciobanu Tudor a fost condamnat în baza art. 166¹ alin. (4) lit. **b**) și d) Cod penal la 9 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și exercita activități în sfera publică pe un termen de 10 ani, cu executare în penitenciar de tip închis, din 13.02.2018.

Cotună Mihail a fost condamnat în baza art. 166¹ alin. (4) lit. **b**) și d) Cod penal la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și exercita activități în sfera publică pe un termen de 10 ani, cu executare în penitenciar de tip închis, din 13.02.2018.

Moisei Serghei a fost condamnat în baza art. 166¹ alin. (4) lit. **b**) și d) Cod penal la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și exercita activități în sfera publică pe un termen de 10 ani, cu executare în penitenciar de tip închis, din 13.02.2018.

2. Instanța a constatat că inculpații Ciobanu Ion, Ciobanu Tudor, Cotună Mihail și Moisei Serghei *se învinuiesc* că, Ciobanu Ion în baza ordinului directorului întreprinderii silvo-cinegetică Stășeni 93-K din 15.12.2005 deținând funcția de pădurar cantonul nr. 6 Ocolul silvic Scoreni, iar Tudor Ciobanu, Mihail Cotună și Serghei Moisei în baza ordinului emis de același director cu nr. 61-p din 01.07.2015 deținând funcții de muncitori temporari în același Ocol silvic, iar conform art. 123 alin. (2) Cod penal fiind persoane publice, investite de stat să presteze în numele acestora servicii publice și să îndeplinească activități de interes public, acționând contrar art. 3 CoEDO, potrivit căruia, nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante, încălcând drepturile fundamentale, prevăzute de art. 24 și 25 din Constituție, care prevăd că statul generează și garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică, libertatea individuală și siguranța persoanei sunt inviolabile; art. 2, art. 4 alin. (1), (2), (4) lit. a), b), c), d), e), alin. (5) și (8) și art. 5 alin. (1) din Legea Republicii Moldova Nr. 218 din 19.10.2012, care prevăd, semnificația forței fizice, a principiului proporționalității, condițiile aplicării forței fizice, etc”, art.14 alin. (1), (2) și (3) din Legea nr.130 din 08.06.2012 care stipulează că, titularul dreptului de deținere și, după caz, de port și de folosire a armelor letale și neletale supuse autorizării are obligația de a păstra arma înscrisă în permisul de armă în condiții de securitate și de a nu permite accesul la ea al persoanelor neautorizate. Păstrarea la domiciliul deținătorului a armei prevăzute la alin. (1) se face în locuri special destinate, în seif metalic fixat de podea sau de perete, astfel încât să fie exclus accesul persoanelor neautorizate. Arma prevăzută la alin.(1) poate fi purtată numai de titularul permisului corespunzător, cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții: să fie asigurată în cazul în care, în condiții de uzină, este prevăzut să aibă piedică de siguranță și să nu fie armată; să stea în permanentă introdusă în toc, în loc ascuns vederii, cu excepția situațiilor în care persoana este autorizată, potrivit

legii, să o aplice; să se afle în permanență numai asupra sa și să nu fie transmisă în nici o formă unor alte persoane, cu excepția armurierilor, organelor de poliție competente, precum și a personalului abilitat prin lege să păstreze și să asigure securitatea temporară a armelor în alte locuri, unde portul armei este interzis prin lege; să fie însoțită de documentul care atestă dreptul de port și de folosire.

Tot ei, acționând contrar rigorilor contractelor individuale de muncă cu nr.93/10 din 01.11.2010; nr.274/15 din 01.07.2015; nr.274/15 din 01.07.2015, nr.276/15 din 01.07.2015 și a fișei de post, care încredința doar pădurarului dreptul să rețină conform legislației în vigoare persoanele vinovate de săvârșirea contravențiilor silvice, încălcarea regulilor de vânat, fără a aplica fără necesitate forța fizică ori armele de foc, etc, toți patru au săvârșit o faptă prejudiciabilă prevăzută de legea penală și pasibilă de pedeapsă, în următoarele circumstanțe.

La 25 iulie 2015, în jurul orelor 19³⁰, Ciobanu Ion executând funcția de pădurar, prin participație simplă și în complicitate cu fiul său Ciobanu Tudor, Cotună Mihail și Moisei Serghei care activau în funcții de muncitori temporari, la inițiativa lui Ciobanu Ion, înzestrându-se cu arme de foc deținute și posedate legal de ultimul și anume, Ciobanu Ion cu pistol „Baikal 442” seria XH08224 calibru 9x18 (mm), Ciobanu Tudor cu arma de vânătoare model „Toz-120” seria 2E1276750 calibru 12 (mm), Cotună Mihail cu armă de vânătoare model „Toz-106” nr. 052064 calibru 20 (mm), iar cea de a patra persoană Moisei Serghei cu o bardă cu tăișul lat și cu coada scurtă metalică sudată, cu ajutorul unui mijloc de transport model „scouter” (moped) au efectuat razie prin pădurea din apropierea satului Condrița gestionată de Ocolul silvic Scoreni.

În continuare, Ciobanu Ion și Ciobanu Tudor împreună cu Cotună Mihail și Moisei Serghei depistând în flagrant în pădurea ocolului silvic Scoreni tăierea ilicită de arbori de către localnicii satului Condrița - XXXXX XXXXX, XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX, care se aflau cu două trăsură cu tracțiune animală, acționând toți patru față de ultimii cu intenție unică de a-i intimida și pedepsi pentru respectivul fapt ilicit, pe neașteptate și fără careva somații, utilizând toți armele prin efectuarea de împușcături în aer, s-au năpustit violent asupra lui XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX precum și a lui XXXXX XXXXX, timp în care fără necesitate i-au doborât pe toți trei la pământ și au continuat în glas să-i insulte, umilească precum și să le aplice celor trei multiple lovituri cu armele, pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului, în rezultatul cărora au cauzat:

- lui XXXXX XXXXX- în regiunea temporal pe dreapta, frontal pe stânga, regiunea zigomatică pe stânga câte o excoriație de formă oval neregulată cu caracter intermitent cu dimensiunile 1,3x1 (cm), 3,5x3 (cm), 4x2,2 (cm) acoperite cu crustă brună mai sus de nivelul pielii. La unghiul extern al ochiului drept cu extindere pe pleoapele ochiului o echimoză de formă oval neregulată cu dimensiunile 3,5x2 (cm), culoare violacee cu nuanță verzuie la periferie, pe fondalul căreia pe pleoapa superioară o excoriație de formă oval neregulată cu dimensiunile 0,7x0,5 (cm)

similar celor precedente. Pe linia axilară pe dreapta la nivelul coastei XII și pe linia axilară posterioară pe stânga în proiecția cristei ilice câte o excoriație de formă oval neregulat, caracter intermitent cu dimensiunile 2x1 și 3,5x2(cm) acoperite cu crustă brună mai sus de nivelul pielii. Pe suprafața anterioară umărului drept, pe suprafața posterioară antebrațului drept treimea superioară și inferioară câte o excoriație similară cu dimensiunile 1x0,6 (cm), 1,8x1,3 (cm) și 2,4x 1,5 (cm) cu caracter morfologic asemănător. Pe suprafața posterioară cotului stâng cu extindere pe treimea superioară antebrațului excoriație de formă alungită, dispusă vertical caracter intermitent cu dimensiunile 6,5x2,5 (cm) similar. Pe suprafața anterioară antebrațului stâng treimea medie excoriație similară cu dimensiunile 4x2(cm) cu caracter morfologic asemănător. Pe suprafața anterioară a gambelor bilateral treimea superioară câte o excoriație de formă oval neregulată cu dimensiunile 2x1,3 și 1,8x1 (cm) cu caracter morfologic asemănător, leziuni, care conform raportului de expertiză medico-legală nr.16 și cel de constatare nr. XXXXX în comun se califică ca vătămări corporale neînsemnate.

Tot lui XXXXX XXXXX, i-au mai cauzat și traumă psihologică manifestată prin umilire, lezarea propriei demnități, inducerea stării de frică, anxietate, stres, creșterea vulnerabilității, stări, care în consecință potrivit raportul de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie nr. XXXXX prezintă consecințe ale traumei psihologice, redată prin sporirea sensibilității la factorii externi cu predispunere spre impulsivitate la stimuli de diversă intensitate, ce ar putea provoca dezechilibru emoțional precum și prejudicii materiale manifestate prin deteriorarea hainelor și telefonului său mobil;

- lui XXXXX XXXXX - pe suprafața palmară mâna propriu zisă dreaptă la nivelul hipotenară o excoriație de formă oval neregulată cu dimensiunile 1,2x0,8 (cm) acoperită cu crustă brună mai sus de nivelul pielii. Pe suprafața anterioară articulația umerilor bilateral o excoriație de formă neregulată, dimensiunile 2x1,3 (cm) pe dreapta și 3,2x 2 (cm) pe stânga acoperite cu crustă brună mai sus de nivelul pielii. Pe suprafața anterioară treimea inferioară gamba stângă o excoriație similară cu dimensiunile 2,2x1,2 (cm), leziuni, care conform raportului de expertiză medico-legală nr.15 și cel de constatare cu nr.3547, în comun, se califică ca vătămări corporale neînsemnate precum și traumă psihologică în manifestată prin umilire, lezarea propriei demnități, inducerea stării de frică, anxietate, stres, creșterea vulnerabilității, care în consecință potrivit raportului de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie nr.193a-2016 prezintă consecințe ale traumei psihologice, redată prin intensificarea activizării mecanismelor de auto-apărare și manifestarea reacțiilor de irascibilitate, impulsivitate și scăderea toleranței la frustrare precum și deteriorarea roții de la căruța lui XXXXX XXXXX;

- lui XXXXX XXXXX - dureri fizice și traumă psihologică manifestate prin umilire, lezarea propriei demnități, inducerea stării de frică, anxietate, stres, creșterea vulnerabilității, stări, care potrivit raportului de expertiză psihiatrică-legală

ambulatorie nr. XXXXX XXXXX prezintă consecințe ale traumei psihologice, redată prin intensificarea mecanismelor de autoapărare și manifestarea reacțiilor de irascibilitate și scăderea toleranței la frustrare.

Acțiunile inculpaților au fost încadrate de organul de urmărire penală în baza art. 166¹ alin. (4) lit. **b**) și d) Cod penal ca tortura, tratamentul inuman sau degradant adică, fapta intenționată prin care se provoacă unei persoane durere, suferințe fizice și psihice puternice cu scopul de a o pedepsi pentru un act, pe care aceasta l-a comis, de a o intimida și exercita presiune asupra ei, bazată pe o formă de discriminare, oricare ar fi ea, atunci când o asemenea durere și suferință este provocată de către o persoană publică și alte persoane care acționează cu titlul oficial și cu consimțământul expres a unei asemenea persoane, *săvârșite de patru persoane*, cu folosirea armelor.

Instanța a reținut că, prin prisma tuturor probelor prezentate de acuzatorul de stat, examinate în ședința de judecată, starea de fapt probată în faza de urmărire penală prin incriminarea inculpaților a faptelor imputate s-a confirmat în totalitate.

Astfel, în cadrul examinării prezentei cauze penale a fost stabilit un ansamblu de probe directe, concludente, pertinente ce au dovedit incontestabil vinovăția inculpaților, *în săvârșirea furtului incriminat*.

3. Avocatul Mazarencu Grigorii a declarat apel solicitând, casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia inculpații să fie achitați, din motivul că fapta lor nu întrunește elementele infracțiunii.

Apelantul a menționat, că probele examinate în instanța de judecată nu demonstrează vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii imputate or, toate faptele și evenimentele descrise în rechizitoriu sunt în corespundere cu legea.

Ei și-au îndeplinit obligațiile de serviciu în modul corespunzător, nu au încălcat nicio lege și nu se fac vinovați de consecințele survenite.

Sentința Judecătorei Strășeni din 24.11.2017 nu poate fi admisă ca probă pertinentă, concludentă și utilă, or, copia prezentată nu este una veridică și nici nu există dovada intrării în vigoare a acesteia.

Declarațiile părților vătămate XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX, a martorului Zăcuțelu Vădim date în ședința de judecată nu conțin date suficiente pentru clarificarea evenimentelor care au avut loc și în ce circumstanțe, mai ales în susținerea poziției acuzării. Acești martori au comunicat și confirmat petrecerea a doar o parte din evenimentele descrise în rechizitoriu, fapte care nu poartă un caracter ilegal.

Necâtând la faptul că între declarațiile părților vătămate XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX, a martorului Zăcuțelu Vădim și a inculpaților sunt divergențe categorice, organul de urmărire penală nu a efectuat confruntări care ar fi putut înlătura divergențele dintre declarații. Schimbarea declarațiilor de către aceste persoane în ședința de judecată a privat partea apărării de posibilitatea de a pune întrebări pe marginea celor declarate în cadrul urmăririi penale.

Declarațiile părților vătămate XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX, a martorului XXXXX XXXXX date în cadrul urmăririi penale sunt în contradicție cu rapoartele de expertiză medico-legale nr. 15 și nr. 16. Potrivit datelor obținute în aceste acte au fost constatate existența mai multor leziuni. Aceste leziuni nu au fost provocate de acțiunile pretins ilegale ale inculpaților. Evidențiez, în special, declarațiile părților vătămate XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX, a martorului XXXXX XXXXX în partea aplicării lui XXXXX XXXXX a unei lovituri cu patul armei peste cap în urma căreia accidental a împușcat. Medicii legiști, însă nu au depistat nici o leziune pe capul lui XXXXX XXXXX, fapt straniu, or, o așa lovitură nu poată să nu lase urme; procesele-verbale de ridicare și de examinare a obiectelor din 28.04.2016 prin care s-au ridicat hainele și telefonul pretins deteriorate în urma aplicării violenței de către inculpați; plângerea părții vătămate XXXXX XXXXX prin care a declarat că au fost doar trei persoane; declarațiile martorilor apărării Plămădeală Radu, Munteanu Ion, Jaruc Denis, Moisei Elena, Crețu Victor, persoane dezinteresate care au comunicat instanței de judecată circumstanțele cazului diferit de părțile vătămate. Mai mult ca atât, a fost, confirmat faptul că Ciobanu Tudor în momentul comiterii infracțiunii incriminate s-a aflat în altă parte.

Urmează să fie apreciate critic și rapoartele de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. XXXXX și XXXXX ca neîntemeiate, or, în concluzii expertii constată existența consecințelor psihotraumei persoanelor expertizate în urma comiterii asupra lor a acțiunilor de tortură. De fapt, constatarea comiterii infracțiunii de către inculpați este competența exclusivă a instanței de judecată, la acea etapă fiind doar o bănuială acest fapt. Mai mult ca atât, raportul de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 175a-2016 în pivnița lui XXXXX XXXXX a fost efectuat în admitere acestui martor ca parte vătămată care la fel a fost supus torturii, fiind lipsă o așa învinuire. Formula de expunere identică din aceste rapoarte de expertiză cu admiterea unor erori grave, denotă efectuarea acestora într-un mod formal, cu încălcarea rigorilor la petrecerea acestora.

Poziția acuzării la calificarea acțiunilor pretins comise de către inculpați este dublă, or, se constată că XXXXX XXXXX a fost supus aceluiași tratament ca XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX, dar acțiunile în privința acestuia au fost constatate ca legale. Doar faptul că XXXXX XXXXX nu a dorit să depună plângere, nu este temei pentru constatarea legalității unor fapte infracționale, inclusiv și prin prisma prevederilor art. 276 Cod de procedură penală.

Eronat în rechizitoriu este indicat că acțiunile incriminate inculpaților constituie tratament inuman sau degradant, fapte care nu sunt prevăzute de art. 166¹ alin. (4) Cod penal. Astfel, acuzarea a prezentat un șir de argumente inadmisibile și solicită nejustificat instanței de judecată să le accepte și să depășească limitele învinuirii înaintate, contrar prevederilor art. 325 Cod de procedură penală.

Acuzarea în intimidarea sau exercitarea presiunii asupra persoanelor de către inculpați, bazată pe o formă de discriminare, oricare ar fi ea, este indicată formal,

or, rechizitoriu nu este determinat faptul că a avut loc o careva discriminare și de ce gen. Potrivit textului legii doar intimidarea sau exercitarea presiunii asupra persoanelor bazat pe o formă de discriminare constituie fapte infracționale.

Deci, toate acțiunile inculpaților sunt în corespundere cu legea.

3.1. A declarat apel și avocatul Dudulica Liubomir, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpații să fie achitați, din motivul că fapta acestora nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Recurentul a invocat că, probele examinate în instanța de judecată nu demonstrează vinovăția inculpaților. Aceștia nu recunosc vinovăția și urmează a fi achitați deoarece nu au comis nici o încălcare, toate faptele și evenimentele descrise în rechizitoriu sunt în corespundere cu legea.

Aceștia au evidențiat că și-au îndeplinit obligațiile de serviciu în sensul corespunzător, nu au încălcat nici o lege și nu se fac vinovați de consecințele survenite.

Sentința Judecătorei Strășeni din 24.11.2017 nu poate fi admisă ca probă pertinentă, concludentă și utilă, or, copia prezentată nu este una veridică și nici nu este dovada intrării în vigoare a acesteia.

Declarațiile părților vătămate XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX, a martorului Zăcuțelu Vădim date în ședința de judecată nu conțin date suficiente pentru clarificarea evenimentelor care au avut loc și în ce circumstanțe, mai ales în susținerea poziției acuzării. Acești martori au comunicat și confirmat petrecerea a doar o parte din evenimentele descrise în rechizitoriu, fapte care nu poartă un caracter ilegal.

Necâtând la faptul că între declarațiile părților vătămate XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX, a martorului Zăcuțelu Vădim și a inculpaților sunt divergențe categorice, organul de urmărire penală nu a efectuat confruntări care ar fi putut înlătura divergențele dintre declarații. Schimbarea declarațiilor de către aceste persoane în ședința de judecată a privat partea apărării de posibilitatea de a pune întrebări pe marginea celor declarate în cadrul urmăririi penale.

Declarațiile părților vătămate XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX, a martorului XXXXX XXXXX date în cadrul urmăririi penale sunt în contradicție cu rapoartele de expertiză medico-legale nr. 15 și nr. 16. Potrivit datelor obținute în aceste acte au fost constatate existența mai multor leziuni. Aceste leziuni nu au fost provocate de acțiunile pretins ilegale ale inculpaților. Evidențiez, în special, declarațiile părților vătămate XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX, a martorului XXXXX XXXXX în partea aplicării lui XXXXX XXXXX a unei lovituri cu patul armei peste cap în urma căreia accidental a împușcat. Medicii legiști, însă nu au depistat nici o leziune pe capul lui XXXXX XXXXX, fapt straniu, or o așa lovitură nu poată să nu lase urme; procesele-verbale de ridicare și de examinare a obiectelor din 28.04.2016 prin care s-au ridicat hainele și telefonul pretins deteriorate în urma

aplicării violenței de către inculpați; plângerea părții vătămate XXXXX XXXXX prin care a declarat că au fost doar trei persoane; declarațiile martorilor apărării Plămădeală Radu, Munteanu Ion, Jaruc Denis, Moisei Elena, Crețu Victor, persoane dezinteresate care au comunicat instanței de judecată circumstanțele cazului diferit de părțile vătămate. Mai mult ca atât, a fost, confirmat faptul că Ciobanu Tudor în momentul comiterii infracțiunii incriminate s-a aflat în altă parte.

Urmau a fi apreciate critic și rapoartele de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 175a-2016, 193a-2016 și 271a-2016 ca neîntemeiate, or, în concluzii expertizei constată existența consecințelor psiho-traumei persoanelor expertizate în urma comiterii asupra lor a acțiunilor de tortură. De fapt, constatarea comiterii infracțiunii de către inculpați este competența exclusivă a instanței de judecată, la acea etapă fiind doar o bănuială acest fapt. Mai mult ca atât, raportul de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie nr. 175a-2016 în pivnița lui XXXXX XXXXX a fost efectuat în admitere acestui martor ca parte vătămată care la fel a fost supus torturii, fiind lipsă o așa învinuire. Formula de expunere identică din aceste rapoarte de expertiză cu admiterea unor erori grave, denotă efectuarea acestora într-un mod formal, cu încălcarea rigorilor la petrecerea acestora.

Poziția acuzării la calificarea acțiunilor pretins comise de către inculpați este dublă, or, se constată că XXXXX XXXXX a fost supus aceluiași tratament ca XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX, dar acțiunile în privința acestuia au fost constatate ca legale. Doar faptul că XXXXX XXXXX nu a dorit să depună plângere, nu este temei pentru constatarea legalității unor fapte infracționale, inclusiv și prin prisma prevederilor art. 276 Cod de procedură penală.

Eronat în rechizitoriu este indicat că acțiunile incriminate inculpaților constituie și tratament inuman sau degradant, fapte care nu sunt prevăzute de art. 166¹ alin. (4) Cod penal. Astfel, acuzarea a prezentat un șir de argumente inadmisibile și solicită nejustificat instanței de judecată să le accepte și să depășească limitele învinuirii înaintate, contrar prevederilor art. 325 Cod de procedură penală.

Acuzarea în intimidarea sau exercitarea presiunii asupra persoanelor de către inculpați, bazat pe o formă de discriminare, oricare ar fi ea, este indicată formal, or, rechizitoriu nu este determinat faptul că a avut loc o careva discriminare și de ce gen. Potrivit textului legii doar intimidarea sau exercitarea presiunii asupra persoanelor bazat pe o formă de discriminare constituie fapte infracționale.

Deci, toate acțiunile inculpaților sunt în corespundere cu legea.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2018, apelurile au fost admise, **casată parțial sentința** și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Ciobanu Ion a fost condamnat în baza art. 166¹ alin. (2) lit. **b**) și d) Cod penal la 6 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și exercita activități în sfera publică pe un termen de 6 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Ciobanu Tudor a fost condamnat în baza art. 166¹ alin. (2) lit. **b**) și d) Cod penal la 5 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și exercita activități în sfera publică pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Cotună Mihail a fost condamnat în baza art. 166¹ alin. (2) lit. **b**) și d) Cod penal la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și exercita activități în sfera publică pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Moisei Serghei a fost condamnat în baza art. 166¹ alin. (2) lit. **b**) și d) Cod penal la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și exercita activități în sfera publică pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

Instanța de apel a conchis că, partea descriptivă a sentinței atacate, contrar prevederilor articolului 394 lin. (1), pct. 1) Cod de procedură penală, nu cuprinde descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită.

Instanța de apel a constatat fapta și a calificat acțiunile inculpaților în baza art. 166¹ alin. (2), lit. **b**) și d) Cod penal, ca cauzarea intenționată a durerii și suferinței fizice și psihice, care reprezintă tratament inuman și degradant, de către o persoană care, de facto, exercită atribuțiile unei autorități publice, persoană cu titlu oficial și de persoană care acționează cu consimțământul expres sau tacit al unei asemenea persoane, *săvârșite asupra a 3 persoane* și prin folosirea armei.

Instanța a reținut că, infracțiunea săvârșită de inculpați, sub aspectul laturii obiective, nu cuprinde modalități faptice caracteristice torturii, ci tratamentului inuman și/sau degradant, fapt ce determină concluzia certă privind prezența în acțiunile lor a componentei de infracțiune prevăzută la articolul 166¹ alin. (2) lit. **b**) și d) Cod penal.

Or, în cauză s-a stabilit că durerea și suferințele cauzate de inculpați părților vătămate nu sunt suficient de grave sau puternice, pentru a fi catalogate ca expresie a torturii, însă, fiind provocate în împrejurările reținute, ele reprezintă o manifestare a tratamentului inuman și degradant.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, de către un alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că, vinovăția inculpaților de comiterea infracțiunii incriminate este demonstrată prin probele legal administrate în cadrul procesului penal.

Comportamentul părților vătămate și a victimei Vădim Zacuțelu în raport cu inculpații nu a fost unul agresiv, provocator sau violent care ar fi determinat aplicarea față de ei a violenței și folosirea armelor de foc, arme, care au fost folosite la comiterea crimei. Or, acest fapt a fost declarat tranșant de ambele părți vătămate

și victimă, confirmat de inculpați, de aceea versiunea inculpaților precum că nu au utilizat arme și faptul că, Tudor Ciobanu nu este implicat, în condițiile în care părțile vătămate și victima la urmărirea penală au declarat că a participat și Tudor Ciobanu care având asupra sa o armă a foc violent și aplicat lovituri, adică au afirmat că a fost sută la sută și el prezent.

Prin urmare, lipsa armelor în posesia inculpaților la momentul prezentării poliției nu impune a reține că aceștia nu au utilizat arme la comiterea crimei, în condițiile părții vătămate nu au avut de unde să cunoască că au fost trei arme dintre care un pistol și să le descrie, or, aceste arme, ei au declarat la urmărirea penală din ceea ce a fost și au văzut asupra inculpaților.

Faptul nedepistării cartușelor la fel nu permite a concluziona că acestea nu au existat întrucât polițiștii au parvenit târziu, respectiv, inculpații au avut timp suficient pentru a camufla și șterge urmele acțiunii prin plasarea armelor în locul special adaptat de păstrare a acestora, iar cercetarea s-a efectuat aferent locului în care sa comis infracțiunea.

Mai mult, declarațiile părților vătămate și a victimei, date la urmărirea penală, direct indică la inculpați, fiind completate de cele ale martorilor audiați în ședința de judecată, iar materialele cauzei rapoartele de expertiză medico-legală și psihiatrica-psihologică, la fel vin să completeze aceste declarații.

5.1. A declarat recurs ordinar și avocatul Dudulica Liubomir, solicitând casarea parțială a deciziei instanței de apel și pronunțarea unei noi hotărâri, cu aplicarea în privința inculpaților a pedepsei în formă de amendă în mărime minimă prevăzută de lege.

Recurentul a invocat că, probele prezentate de către acuzare nu demonstrează comiterea de către inculpați a infracțiunii imputate. Instanța de fond a ignorat prevederile Codului de procedură penală la examinarea prezentei cauzei.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel nu a luat în considerație prevederile legale și nu a apreciat just pedeapsa penală pentru inculpați care va duce la atingerea scopului său.

În speță nu se constată existența circumstanțele agravante, dar sunt prezente circumstanțe atenuante, ca săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni, ilegalitatea sau imoralitatea acțiunilor victimei, care au provocat comiterea infracțiunii, fapt constatat prin procesul-verbal cu privire la contravenție privind tăierea ilegală a pădurii de către părțile vătămate și martor, săvârșirea infracțiunii cu depășirea limitelor legale ale reținerii infractorului.

Respectiv, în cazul în care instanța de judecată constata circumstanțele atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa principală urma să se reducă la minimul prevăzut de sancțiunea art. 166¹ alin. (2) Cod penal, potrivit art. 78 Cod penal.

Urma, de asemenea, să se ia în considerație și personalitatea inculpaților, care se caracterizează doar pozitiv.

5.2. Recurs ordinar a declarat și avocatul Mazareno Grigorii, solicitând casarea parțială a deciziei instanței de apel și pronunțarea unei noi hotărâri, cu aplicarea în privința inculpaților a prevederilor art. 90 Cod penal.

Recurentul a invocat că, probele prezentate de către acuzare nu demonstrează comiterea de către inculpați a infracțiunii imputate. Instanța de fond a ignorat prevederile Codului de procedură penală la examinarea prezentei cauzei.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel nu a luat în considerație prevederile legale și nu a apreciat just pedeapsa penală pentru inculpați, care va duce la atingerea scopului său, corectarea și reeducarea inculpaților.

În speță nu se constată existența circumstanțele agravante, dar sunt prezente circumstanțe atenuante - săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni, ilegalitatea sau imoralitatea acțiunilor victimei, care au provocat comiterea infracțiunii, fapt constatat prin procesul-verbal cu privire la contravenție privind tăierea ilegală a pădurii de către părțile vătămate și martor, săvârșirea infracțiunii cu depășirea limitelor legale ale reținerii infractorului.

Respectiv, în cazul în care instanța de judecată constata circumstanțele atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa principală urma să se reducă la minimum prevăzut de sancțiunea art. 166¹ alin. (2) Cod penal, potrivit art. 78 Cod penal.

Urma, de asemenea, să se ia în considerație și personalitatea inculpaților, care se caracterizează doar pozitiv.

5.3. La fel, a declarat recurs ordinar și avocatul Șalari Gheorghe, solicitând casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpații să fie achitați, din lipsa în acțiunilor acestora a elementelor constitutive ale infracțiunii.

Recurentul a invocat că, hotărârile adoptate de instanțe nu corespund cerințelor legii atât din punct de vedere material cât și procesual.

În cazul dat lipsește latura obiectivă a infracțiunii de tortură, iar acțiunile făcitorului este necesar de a fi calificate numai după consecințele survenite (huliganism, vătămarea integrității corporale, cauzarea de daune materiale etc.).

Chiar și dacă s-ar fi dovedit că anume ei le-au cauzat leziuni corporale cetățenilor indicați (ceia ce la părerea apărării nu a fost dovedit), inculpații, nicidecum nu au urmărit scopul torturii adică supunerea cetățenilor XXXXX XXXXX, XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX unor chinuri, bătăi de lungă durată ce ar duce la provocarea unor suferințe puternice, dar acțiunile lor au fost îndreptate la curmarea faptelor ilicite (de tăiere a masei lemnoase), aducerea lor la ocolul silvic pentru documentarea oficială a faptelor (după caz contravențională sau penală cu transmiterea materialelor organelor competente).

5.4. Recurs ordinar a declarat și avocatul Spînu Oleg, solicitând casarea parțială a deciziei instanței de apel și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care pedeapsa principală pentru inculpați să se reducă la minimum prevăzut de sancțiunea art. 166¹ alin. (2) Cod penal.

Recurentul a invocat că, în speță nu se constată existența circumstanțele agravante, dar sunt prezente circumstanțe atenuante - săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni, ilegalitatea sau imoralitatea acțiunilor victimei, care au provocat comiterea infracțiunii, fapt constatat prin procesul-verbal cu privire la contravenție privind tăierea ilegală a pădurii de către părțile vătămate și martor, săvârșirea infracțiunii cu depășirea limitelor legale ale reținerii infractorului.

Respectiv, în cazul în care instanța de judecată constata circumstanțele atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa principală urmează să se reducă la minimul prevăzut de sancțiunea art. 166¹ alin. (2) Cod penal, potrivit art. 78 Cod penal.

Urma, de asemenea, să se ia în considerație și personalitatea inculpaților, care se caracterizează doar pozitiv.

6. Potrivit deciziei Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 02 octombrie 2018, recursurile ordinare au fost admise, casată total decizia contestată și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a conchis că, în conținutul deciziei adoptate, instanța de apel nu s-a expus și nu a dat o apreciere în mod detaliat probelor, care au stat la baza recalificării acțiunilor inculpaților și condamnării acestora, și anume: declarațiile părții vătămate XXXXX XXXXX din 07 august 2015 și din 28 august 2016 depuse la organul de urmărire penală; declarațiile XXXXX XXXXX din 07 august 2015 și din 28 august 2016 prezentate la organul de urmărire penală; declarațiile martorilor Moisei Elena, Ursachi Serghei, Crețu Victor, Jaruc Denis, Plămădeală Radu, Munteanu Ion, XXXXX XXXXX, Moșneaga Ion și Ursachi Serghei; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 26 iulie 2015; procesul-verbal de ridicare din 06 august 2015; procesul - verbal de examinare a obiectului din 13 august 2015; procesul - verbal de ridicare din 14 august 2015; procesul-verbal de ridicare din 28 aprilie 2015; procesul-verbal de examinare a obiectului din 28 aprilie 2016; raportul de expertiză medico-legală nr.15; raportul de expertiză medico-legală nr.16; raportul de expertiză medico-legală nr.18; raportul de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie nr.175a-2016; raportul de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie nr.193a-2016; raportul de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie nr.271a-2016; raportul de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie nr.271a-2016.

Astfel, instanța de apel nu s-a expus separat asupra fiecăreia din probele menționate, nu a făcut o analiză a acestora, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală și nici nu a indicat care probe au fost supuse reaprecierii și în ce mod, pentru a ajunge la concluzia de recalificare a acțiunilor inculpaților din prevederile art. 166¹ alin. (4) lit. b) și d) Cod penal în cele ale art. 166¹ alin. (2) lit. b) și d) Cod penal.

7. Potrivit *deciziei motivate* a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2019, apelurile au fost admise, *casată sentința în partea penală* și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Ciobanu Ion a fost condamnat în baza art. 166¹ alin. (4) lit. c) și d) Cod penal la 9 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a executa activități și de a ocupa funcții în sfera publică pe un termen de 10 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

Ciobanu Tudor a fost condamnat în baza art. 166¹ alin. (4) lit. c) și d) Cod penal la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a executa activități și de a ocupa funcții în sfera publică pe un termen de 10 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

Cotună Mihail a fost condamnat în baza art. 166¹ alin. (4) lit. c) și d) Cod penal la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a executa activități și de a ocupa funcții în sfera publică pe un termen de 10 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

Moisei Serghei a fost condamnat în baza art. 166¹ alin. (4) lit. c) și d) Cod penal la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a executa activități și de a ocupa funcții în sfera publică pe un termen de 10 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

În rest, sentința în partea corpurilor delictive a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond a reținut doar în ce se învinuiesc inculpații, fără a constata fapta pe care au săvârșit-o și n-a indicat corect rolul fiecărui inculpat în săvârșirea infracțiunii încriminate.

Astfel, instanța de apel a constatat că Ciobanu Ion în baza ordinului directorului întreprinderii silvo-cinegetică Strășeni nr. 93-k din 15.12.2005 deținând funcția de pădurar cantonul nr. 6 Ocolul silvic Scoreni, iar Ciobanu Tudor, Cotună Mihail și Moisei Serghei în baza ordinului emis de același director cu nr.61-p din 01.07.2015 deținând funcții de muncitori temporari în același Ocol silvic, iar conform art.123 alin.(2) Cod penal fiind persoane publice, investite de stat să presteze în numele acestora servicii publice și să îndeplinească activități de interes public, acționând contrar art.3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 04.11.1950, la care Republica Moldova a aderat la 12.09.1997, potrivit căruia, nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante, încălcând drepturile fundamentale, prevăzute de art.art.24 și 25 din Constituție, care prevăd că statul generează și garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică, libertatea individuală și siguranța persoanei sunt inviolabile; art.2, 4 alin.(1), (2), (4) lit. a), b), c), d), e), alin.(5) și (8) și art.5 alin.(1) din Legea Republicii Moldova nr.218 din 19.10.2012 care prevăd, semnificația forței fizice, a principiului proporționalității, condițiile aplicării forței fizice, etc”, art.14 alin.(1), (2) și (3) din Legea nr.130 din 08.06.2012 care stipulează că, titularul dreptului de

dețineri și, după caz, de port și de folosire a armelor letale și neletale supuse autorizării are obligația de a păstra arma înscrisă în permisul de armă în condiții de securitate și de a nu permite accesul la ea al persoanelor neautorizate. Păstrarea la domiciliul deținătorului a armei prevăzute la alin.(1) se face în locuri special destinate, în seif metalic fixat de podea sau de perete, astfel încât să fie exclus accesul persoanelor neautorizate. Arma prevăzută la alin.(1) poate fi purtată numai de titularul permisului corespunzător, cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții: să fie asigurată în cazul în care, în condiții de uzină, este prevăzut să aibă piedică de siguranță și să nu fie armată; să stea în permanentă introdusă în toc, în loc ascuns vederii, cu excepția situațiilor în care persoana este autorizată, potrivit legii, să o aplice; să se afle în permanență numai asupra sa și să nu fie transmisă în nici o formă unor alte persoane, cu excepția armurierilor, organelor de poliție competente, precum și a personalului abilitat prin lege să păstreze și să asigure securitatea temporară a armelor în alte locuri, unde portul armei este interzis prin lege; să fie însoțită de documentul care atestă dreptul de port și de folosire, acționând contrar rigorilor contractelor individuale de muncă cu nr.93/10 din 01.11.2010; nr.274/15 din 01.07.2015; nr.274/15 din 01.07.2015, nr.276/15 din 01.07.2015 și a fișei de post, care încredința doar pădurarului dreptul să rețină conform legislației în vigoare persoanele vinovate de săvârșirea contravențiilor silvice, încălcarea regulilor de vânat, fără a aplica fără necesitate forța fizică ori armele de foc, etc, toți patru au săvârșit o faptă prejudiciabilă prevăzută de legea penală și pasibilă de pedeapsă, în următoarele circumstanțe.

La 25 iulie 2015, în jurul orelor 19:30, Ciobanu Ion executând funcția de pădurar, prin participație simplă și în complicitate cu fiul său Ciobanu Tudor, Cotună Mihail și Moisei Serghei care activau în funcții de muncitori temporari, la inițiativa lui Ciobanu Ion, înzestrându-se cu arme de foc deținute și posedate legal de ultimul și anume, Ciobanu Ion cu pistol „Baikal 442” seria XH08224 calibru 9x18 (mm), Ciobanu Tudor cu arma de vânătoare model „Toz-120” seria 2E1276750 calibru 12 (mm), Cotună Mihail cu armă de vânătoare model „Toz-106” nr. 052064 calibru 20 (mm), iar cea de a patra persoană Moisei Serghei cu o bardă cu tăișul lat și cu coada scurtă metalică sudată, cu ajutorul unui mijloc de transport model „scouter” (moped) au efectuat razie prin pădurea din apropierea satului Condrița gestionată de Ocolul silvic Scoreni.

În continuare, Ciobanu Ion și Ciobanu Tudor împreună cu Cotună Mihail și Moisei Serghei depistând în flagrant în pădurea ocolului silvic Scoreni tăierea ilicită de arbori de către localnicii satului Condrița - XXXXX XXXXX a.n.XXXX, XXXXX XXXXX a.n.XXXXX și XXXXX XXXXX a.n.XXXXX, care se aflau cu două trăsuri cu tracțiune animală, acționând toți patru față de ultimii cu intenție unică de a-i intimida și pedepsi pentru respectivul fapt ilicit, pe neașteptate și fără careva somații, utilizând toți armele prin efectuarea de împușcături în aer, s-au năpustit violent asupra lui XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX precum și a lui

XXXXX XXXXX, timp în care fără necesitate i-au doborât pe toți trei la pământ și au continuat în glas să-i insulte, umilească precum și să le aplice celor trei multiple lovituri cu armele, pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului, în rezultatul cărora au cauzat:

- lui XXXXX XXXXX - în regiunea temporal pe dreapta, frontal pe stânga, regiunea zigomatică pe stânga câte o excoriație de formă oval neregulată cu caracter intermitent cu dimensiunile 1,3x1 (cm), 3,5x3 (cm), 4x2,2 (cm) acoperite cu crustă brună mai sus de nivelul pielii. La unghiul extern al ochiului drept cu extindere pe pleoapele ochiului o echimoză de formă oval neregulată cu dimensiunile 3,5x2 (cm), culoare violacee cu nuanță verzuie la periferie, pe fondalul căreia pe pleoapa superioară o excoriație de formă oval neregulată cu dimensiunile 0,7x0,5 (cm) similar celor precedente. Pe linia axilară pe dreapta la nivelul coastei XII și pe linia axilară posterioară pe stânga în proiecția cristei ilice câte o excoriație de formă oval neregulată, caracter intermitent cu dimensiunile 2x1 și 3,5x2 (cm) acoperite cu crustă brună mai sus de nivelul pielii. Pe suprafața anterioară umărului drept, pe suprafața posterioară antebrațului drept treimea superioară și inferioară câte o excoriație similară cu dimensiunile 1x0,6 (cm), 1,8x1,3 (cm) și 2,4x 1,5 (cm) cu caracter morfologic asemănător. Pe suprafața posterioară cotului stâng cu extindere pe treimea superioară antebrațului excoriație de formă alungită, dispusă vertical caracter intermitent cu dimensiunile 6,5x2,5 (cm) similar. Pe suprafața anterioară antebrațului stâng treimea medie excoriație similară cu dimensiunile 4x2 (cm) cu caracter morfologic asemănător. Pe suprafața anterioară a gambelor bilateral treimea superioară câte o excoriație de formă oval neregulată cu dimensiunile 2x1,3 și 1,8x1 (cm) cu caracter morfologic asemănător, leziuni, care conform raportului de expertiză medico-legală nr.16 și cel de constatare nr.3546 în comun se califică ca vătămări corporale neînsemnate.

Tot lui XXXXX XXXXX, i-au mai cauzat și traumă psihologică manifestată prin umilire, lezarea propriei demnități, inducerea stării de frică, anxietate, stres, creșterea vulnerabilității, stări, care în consecință potrivit raportul de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie nr.271a-2016 prezintă consecințe ale traumei psihologice, redată prin sporirea sensibilității la factorii externi cu predispunere spre impulsivitate la stimuli de diversă intensitate, ce ar putea provoca dezechilibru emoțional precum și prejudicii materiale manifestate prin deteriorarea hainelor și telefonului său mobil;

- lui XXXXX XXXXX - pe suprafața palmară mâna propriu zisă dreaptă la nivelul hipotenară o excoriație de formă oval neregulată cu dimensiunile 1,2x0,8 (cm) acoperită cu crustă brună mai sus de nivelul pielii. Pe suprafața anterioară articulația umerilor bilateral o excoriație de formă neregulată, dimensiunile 2x1,3 (cm) pe dreapta și 3,2x 2 (cm) pe stânga acoperite cu crustă brună mai sus de nivelul pielii. Pe suprafața anterioară treimea inferioară gamba stângă o excoriație similară cu dimensiunile 2,2x1,2 (cm), leziuni, care conform raportului de expertiză medico-

legală nr.15 și cel de constatare cu nr.3547, în comun, se califică ca vătămări corporale neînsemnate precum și traumă psihologică în manifestată prin umilire, lezarea propriei demnități, inducerea stării de frică, anxietate, stres, creșterea vulnerabilității, care în consecință potrivit raportului de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie nr.193a-2016 prezintă consecințe ale traumei psihologice, redate prin intensificarea activizării mecanismelor de auto-apărare și manifestarea reacțiilor de irascibilitate, impulsivitate și scăderea toleranței la frustrare precum și deteriorarea roții de la căruța lui XXXXX XXXXX;

- lui XXXXX XXXXX - dureri fizice și traumă psihologică manifestate prin umilire, lezarea propriei demnități, inducerea stării de frică, anxietate, stres, creșterea vulnerabilității, stări, care potrivit raportului de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie nr.175a-2016 prezintă consecințe ale traumei psihologice, redate prin intensificarea mecanismelor de autoapărare și manifestarea reacțiilor de irascibilitate și scăderea toleranței la frustrare.

Instanța de apel a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate, inculpatul Ciobanu Ion a comis infracțiunea prevăzută de art. 166¹ alin. (4) lit. c) și d) Cod penal, după indicii tortura, adică, fapta intenționată prin care se provoacă unei persoane durere, suferințe fizice și psihice puternice cu scopul de a o pedepsi pentru un act, pe care aceasta l-a comis, de a o intimida și exercita presiune asupra ei, bazată pe o formă de discriminare, oricare ar fi ea, atunci când o asemenea durere și suferință este provocată de către o persoană publică și de mai multe persoane, cu consimțământul tacit a acestei persoane publice, **săvârșită de patru persoane** cu folosirea armelor, iar inculpații Ciobanu Tudor, Cotuna Mihail și Moisei Serghei au comis infracțiunea prevăzută de art. 166¹ alin. (4) lit. c) și d) Cod penal, tortura, adică fapta intenționată prin care se provoacă unei persoane durere, suferințe fizice și psihice puternice cu scopul de a o pedepsi pentru un act, pe care aceasta l-a comis, de a o intimida și exercita presiune asupra ei, bazată pe o formă de discriminare, oricare ar fi ea, atunci când o asemenea durere și suferință este provocată de către persoane care acționează cu consimțământul tacit al unei persoane publice, **săvârșite de 4 persoane**, cu folosirea armelor.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpați în comiterea **infracțiunii imputate** nu echivalează cu achitarea lor, deoarece circumstanțele stabilite și probele analizate **dovedesc cu certitudine comiterea de către dânsii a faptelor incriminate**.

Totodată, părțile vătămate XXXXX XXXXX, XXXXX XXXXX și martorul XXXXX XXXXX, au negat în ședința de judecată că au fost maltratați de inculpați, însă aceste declarații, după cum s-a constatat, nu corespund adevărului or, ei **în cadrul urmăririi penale au dat declarații false**, care nu corespund adevărului și potrivit sentinței Judecătoriei Strășeni din 24 noiembrie 2017 au fost condamnați în baza art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal.

Or, faptele inculpațiilor în redacția constatată de către instanță, se exprimă prin aplicarea torturii, adică orice faptă intenționată prin care se provoacă unei persoane o durere sau suferințe fizice sau psihice puternice cu scopul de a o pedepsi pentru un act pe care aceasta **sau o terță persoană** l-a comis ori este bănuită că l-a comis de a o intimida sau de a exercita presiune asupra ei **sau asupra unei terțe persoane**, atunci când o asemenea durere sau suferință este provocată de către o persoană publică sau de către o persoană care, ... acționează ... cu consimțământul ... tacit al unei asemenea persoane.

Pe lângă aceasta, organul de urmărire penală și instanța de fond a încadrat juridic faptele inculpațiilor conform lit. b) și d) alin. (4) art. 166¹ Cod penal, ceea ce corespunde semnelor calificative: săvârșirea torturii asupra a 2 sau mai multe persoane (lit. b) și cu aplicarea armelor (lit. d), iar semnele calificative le indică: **săvârșirea torturii de către 4 persoane, adică care corespunde lit. c)** alin. (4) art. 166¹ Cod penal și cu folosirea armelor, adică care corespunde lit. d) alin. (4) art. 166¹ Cod penal.

Pentru a nu ieși în afara învinuirii și a nu crea o situație mai gravă în propriul apel, urmează de încadrat acțiunile inculpatului Ciobanu Ion pe art. 166¹ alin. (4) lit. **b)** și d) Cod penal, după indicii tortura **săvârșită de patru persoane**, cu folosirea armelor, iar inculpațiilor Ciobanu Tudor, Cotună Mihail și Moisei Serghei – în baza art. 166¹ alin. (4) lit. **c)** și d) Cod penal, ca tortura **săvârșite de 4 persoane**, cu folosirea armelor.

7.1. Conform dispozitivului inițial al deciziei din 15 ianuarie 2019, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a decis: „*Se recunosc vinovați Ciobanu Ion, Ciobanu Tudor, Cotună Mihail și Moisei Serghei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (4) lit. b) și d) Cod penal, și se numește pedeapsa: lui Ciobanu Ion, Cotună Mihail și Moisei Serghei sub formă de închisoare fiecăruia, pe un termen de câte 9 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activități și de a ocupa funcții în sfera publică, fiecăruia, pe un termen de câte 10 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciare de tip închis, lui Cibanu Tudor sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activități și de a ocupa funcții în sfera publică, fiecăruia, pe un termen de câte 10 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciare de tip închis*”.

7.2. Prin **încheierea de corectare a erorii materiale** din 15 ianuarie 2019, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a dispus: „*De corectat eroarea materială, admisă în dispozitivul deciziei din 15 ianuarie 2019 și de indicat corect, ca fiind numită pedeapsa lui Cotună Mihail și Moisei Serghei sub formă de închisoare fiecăruia pe un termen de 8 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activități și de a ocupa funcții în sfera publică, fiecăruia, pe un termen de câte 10 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciare de tip închis, în loc de 9 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activități și de a ocupa funcții în sfera publică,*

fiecărui, pe un termen de câte 10 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciare de tip închis”.

8. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei instanței de apel și menținerea în vigoare a sentinței instanței de fond.

Recurentul a invocat că, la noua rejudecare a prezentei cauze penale, instanța de apel a modificat acele pedepse numite de către instanța de fond inculpaților Ciobanu Ion, Ciobanu Tudor, Cotună Mihail și Moisei Serghei, în privința ultimilor 3 inculpați majorând cuantumul pedepselor numite de la *”9 ani închisoare”* la *”10 ani închisoare”*.

În speță, conjunctura creată de către instanța de apel a dus de fapt la agravarea situației pe art. 166¹ alin. (4) lit. b) și d) Cod penal, odată ce decizia precedentă a fost contestată doar de avocați în interesele inculpaților.

În asemenea circumstanțe, se constată că instanța de apel a derogat și de la principiul specificat în dispoziția art. 410 Cod de procedură penală, care constată inadmisibilă agravarea situației în propriul apel.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală - s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

8.1. A declarat recurs ordinar și avocatul Mazarenco Grigorii, solicitând casarea deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că, de către instanța de judecată s-a dat apreciere eronată circumstanțelor de fapt și, respectiv, interpretare juridică greșită.

Instanța de apel la judecarea cauzei, a admis încălcarea normelor procesuale.

S-a invocat faptul că probele prezentate de către acuzare nu demonstrează comiterea de către Ciobanu, Cotună Mihail, Moisei Serghei și Ciobanu Tudor a infracțiunii incriminate. Instanța de fond a ignorat prevederile Codului de procedură penală la examinarea cauzei penale date.

Este neîntemeiată învinuirea în baza art. 166¹ alin. (4) Cod penal, deoarece inculpații nu au comis nici o ilegalitate, am invocat în fața primei instanțe un șir de argumente și am prezentat probe în acest sens, și anume faptul că Ciobanu Ion, Cotună Mihail, Moisei Serghei și Ciobanu Tudor în instanța de judecată au explicat cu lux de amănunte referitor la circumstanțele care se conțin în rechizitoriu, pledează nevinovați și a motivat temeinicia poziției sale. Aceștia au evidențiat că și-au îndeplinit obligațiile de serviciu în modul corespunzător, nu au încălcat nici o lege și nu se fac vinovați de consecințele survenite.

Probele acuzării cercetate în ședința de judecată nu au demonstrat existența faptei infracționale, precum și comiterea unor ilegalități de către inculpați.

Doar declarațiile din ședința de judecată a părților vătămate XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX, a martorului XXXXX XXXXX urmau a fi date

aprecierii de către instanța de judecată, or, potrivit prevederilor art. 24, 26, 27, 101 Cod de procedură penală, instanța de judecată este în drept să pună la baza unei sentințe doar probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

Sentința judecătorească Strășeni din 24.11.2017 nu poate fi admisă ca probă pertinentă, concludentă și utilă, or, copia prezentată nu este una veridică și nici nu este dovada intrării în vigoare a acesteia.

În acest context, declarațiile părților vătămate XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX, a martorului XXXXX XXXXX date în ședința de judecată nu conțin date suficiente pentru clarificarea evenimentelor care au avut loc și în circumstanțe, mai ales în susținerea poziției acuzării. Acești martori au comunicat și confirmat petrecerea a doar o parte din evenimentele descrise în rechizitoriu, fapte care nu poartă un caracter ilegal.

Comportamentul procurorului este sub orice critică la administrarea acestor probe, or, apărarea a fost privată de posibilitatea de a își exercita atribuțiile în cadrul urmăririi penale Astfel, necăutând la faptul că între declarațiile părților vătămate XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX, a martorului XXXXX XXXXX și a inculpaților sunt divergențe categorice, organul de urmărire penală nu a efectuat confruntări care ar fi putut înlătura divergențele dintre declarații. Schimbarea declarațiilor de către aceste persoane în ședința de judecată a privat partea apărării de posibilitatea de a pune întrebări pe marginea celor declarate în cadrul urmăririi penale.

Mai mult, sunt suficiente premise de a fi apreciate critic aceste declarații și în raport cu celelalte probe cercetate în ședința de judecată.

Declarațiile părților vătămate XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX, a martorului XXXXX XXXXX date în cadrul urmăririi penale sunt în contradicție cu rapoartele de expertiză medico-legale nr. 15 și nr. 16. Potrivit datelor conținute în aceste acte au fost constatate existența mai multor leziuni. Aceste leziuni nu au fost provocate de acțiunile pretins ilegale ale inculpaților. Evidențiez, în special, părților vătămate XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX, a martorului XXXXX XXXXX în partea aplicării lui XXXXX XXXXX a unei lovituri cu patul armei peste cap în urma căreia accidental a împușcat, medicii legiști, însă nu au depistat nici o leziune pe capul lui XXXXX XXXXX, fapt straniu, or, o așa lovitură nu poată să nu lase urme, procesele-verbale de ridicare și de examinare a obiectelor din 28.04.2016 prin care s-au ridicat hainele și telefonul prelins deteriorate în urma aplicării violenței de către inculpați, plângerea părții vătămate XXXXX XXXXX prin care a declarat că au fost doar trei persoane, declarațiile martorilor apărării Plămădeală Radu, Munteanu Ion, Jaruc Denis, Moisei Elena și Crețu Victor, persoane dezinteresate care au comunicat instanței de judecată circumstanțele cazului diferit de părțile vătămate. Mai mult ca atât, a fost confirmat faptul că Ciobanu Tudor în momentul comiterii infracțiunii incriminate s-a aflat în altă parte.

Urmează a fi apreciate critic și rapoartele de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 175a-2016, 193a-2016 și 271 a-2016 ca neîntemeiate, or, în concluzii expertizii constată existența consecințelor psihogramei persoanelor expertizate în urma comiterii asupra lor acțiunilor de tortură. De fapt, constatarea comiterii infracțiunii de către inculpați este competența exclusivă a instanței de judecată, la acea etapă fiind doar o bănuială acest fapt. Mai mult, raportul de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 175a-2016 în pivnița lui XXXXX XXXXX a fost efectuat în admiterea acestui martor ca parte vătămată care la fel a fost supus torturii, fiind lipsă o așa învinuire, formula de expunere identică din aceste rapoarte de expertiză cu admiterea unor erori grave, denotă efectuarea acestora într-un mod formal, eu încălcarea rigorilor legii la petrecerea acestora.

Poziția acuzării la calificarea acțiunilor pretins comise de către inculpați este dublă, or, se constată că XXXXX XXXXX a fost supus aceluiași tratament la fel ca XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX, dar acțiunile în privința acestuia au fost constatate ca legale. Doar faptul că XXXXX XXXXX nu a dorit să depună plângere, nu este temei pentru constatarea legalității unor fapte infracționale, inclusiv și prin prisma prevederilor art. 276 Cod de procedură penală.

Eronat în rechizitoriu este indicat că acțiunile incriminate inculpaților constituie și tratament inuman sau degradant, fapte care nu sunt prevăzute de art. 166¹ alin. (4) Cod penal. Astfel, acuzarea a prezentat un șir de argumente inadmisibile și solicită nejustificat instanței de judecată să le accepte și să depășească limitele învinuirii înaintate, contrar prevederilor art. 325 Cod de procedură penală.

Acuzarea în intimidarea sau exercitarea presiunii asupra persoanelor de către inculpați, bazat pe o formă de discriminare, oricare ar fi ea, este indicată formal, or în rechizitoriu nu este determinat faptul că a avut loc o careva discriminare și de ce gen. Potrivii textului legii doar intimidarea sau exercitarea presiunii asupra persoanelor bazat pe o formă de discriminare constituie fapte infracționale.

Deci, toate acțiunile inculpaților sunt în corespundere cu legea.

Toate argumentele invocate de către apărare, însă, nu au fost luate în considerație de către instanța de judecată și nu s-a expus nici în acceptarea, nici în respingerea acestora.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

8.2. Recurs ordinar a declarat și avocatul Spînu Oleg, solicitând casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care faptele comise de inculpați să fie recalificate pe art. 166¹ alin. (2) lit. b), d) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse neprivative de libertate.

Recurentul a invocat că, probele prezentate de către acuzare nu demonstrează comiterea de către inculpați a infracțiunii imputate. Instanța de fond a ignorat prevederile Codului de procedură penală la examinarea prezentei cauzei.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel nu a luat în considerație prevederile legale și nu a apreciat just pedeapsa penală pentru inculpați care va duce la atingerea scopului său.

Respectiv, instanța de judecată urma să constate cert circumstanțele atenuante și agravante și, prin prisma acestora, să stabilească măsura și mărimea de pedeapsă legală și întemeiată.

În speță nu se constată existența circumstanțele agravante, dar sunt prezente circumstanțe atenuante - săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni, ilegalitatea sau imoralitatea acțiunilor victimei, care au provocat comiterea infracțiunii, fapt constatat prin procesul-verbal cu privire la contravenție privind tăierea ilegală a pădurii de către părțile vătămate și martor, săvârșirea infracțiunii cu depășirea limitelor legale ale reținerii infractorului.

În cazul în care instanța de judecată constata circumstanțele atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa principală urma să se reducă la minimumul prevăzut de sancțiunea art. 166¹ alin. (2) Cod penal, potrivit art. 78 Cod penal.

Urma, de asemenea, să se ia în considerație și personalitatea inculpaților, care se caracterizează doar pozitiv.

Instanța nu a stabilit o pedeapsă echitabilă inculpaților, or, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. Pedeapsa este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. De asemenea, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. Cerința art. 75 alin. (1) Cod penal de a aplica o pedeapsă echitabilă constituie de fapt o cerință a principiului echității în dreptul penal care obligă instanța să-i aplice infractorului o pedeapsă legală și individualizată, capabilă de a restabili echitatea socială și de a realiza celelalte scopuri ale pedepsei penale (art. 61 alin. (2) Cod penal).

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

9. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece cauza și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților. În corespundere cu art. 420 alin. (3) Cod de procedură penală, recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel se consideră făcut și împotriva încheierilor acesteia, chiar dacă acestea au fost date după pronunțarea hotărârii recurate.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. În corespundere cu art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Potrivit art. 385 alin. (1) pct. 1) și 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii. În corespundere cu art. 394 alin. (1) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3., 39., 41.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței, instanța de fond (*pct. 2. din decizie*):

a) nu descris fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, nu a indicat probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care a respins probele și versiunile apărării.

Totodată, prin dispozitiv, în mod divergent, a condamnat inculpații pentru fapte neconstatate legal ca fiind săvârșite de ei;

b) a depășit limitele învinuirii formulate inculpaților, concluzionând că: „*în cadrul examinării prezentei cauze penale a fost stabilit un ansamblu de probe directe, concludente, pertinente ce au dovedit incontestabil vinovăția inculpaților, în săvârșirea furtului incriminat*”. Or asemenea împrejurări nu se regăsesc în rechizitoriu.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

În al doilea rând, potrivit art. 414 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Conform art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. În corespundere cu art. 395 alin. (1) pct. 2) și 3), alin. (4) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, categoria și mărimea pedepsei aplicate inculpatului pentru infracțiunea constatată ca dovedită. În toate cazurile, pedeapsa trebuie să fie precizată astfel încât la executarea sentinței să nu apară nici un fel de îndoieli cu privire la categoria și mărimea pedepsei stabilite de instanța de judecată. Conform art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului. Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări. Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei

(Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece conform descriptivului și dispozitivului deciziei atacate, just indicând temeiurile pentru rejudecarea cauzei potrivit regulilor generale (pct. 7. – 7.2 din decizie):

a) nu a desființat total sentința neîntemeiată legal, dispunând neclar și divergent, în dispozitiv, casarea ei parțială și menținerea în rest, nu a indicat probele pe care se întemeiază condamnarea inculpaților, nici motivele pentru care a respins probele și versiunile apărării.

Mai mult, a constatat în mod divergent și neclar că: „părțile vătămate XXXXX XXXXX, XXXXX XXXXX și martorul XXXXX XXXXX, au negat în ședința de judecată că au fost maltratați de inculpați, însă **aceste declarații**, după cum s-a constatat, **nu corespund adevărului** or, ei **în cadrul urmăririi penale au dat declarații false**, care **nu corespund adevărului** și potrivit sentinței Judecătorei Strășeni din 24 noiembrie 2017 au fost condamnați în baza art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal”, deci a constatat că toate declarațiile nominalizate nu corespund adevărului, dar pe unele din acestea le-a pus, totuși, la baza sentinței de condamnare a inculpaților;

b) a depășit limitele învinuirii formulate inculpaților, concluzionând că: „faptele inculpaților se exprimă prin aplicarea torturii, adică orice faptă intenționată prin care se provoacă unei persoane o durere sau suferințe fizice sau psihice puternice cu scopul de a o pedepsi pentru un act pe care... **o terță persoană** l-a comis ori este bănuită că l-a comis de a o intimida sau de a exercita presiune asupra... **unei terțe persoane**”. Or asemenea împrejurări nu se regăsesc în rechizitoriu;

c) a constatat inițial altă faptă decât cea formulată în rechizitoriu, dar ulterior a statuat confuz și divergent că: „**nerecunoașterea vinovăției de către inculpați în comiterea infracțiunii imputate nu echivalează cu achitarea lor, deoarece circumstanțele stabilite și probele analizate dovedesc cu certitudine comiterea de către dânsii a faptelor incriminate**”.

Pe lângă aceasta, a reținut la fel de neclar și divergent că: „organul de urmărire penală a încadrat juridic faptele inculpaților și conform lit. **b**) alin. (4) art. 166¹ Cod penal, ceea ce corespunde semnului calificativ: săvârșirea torturii asupra a 2 sau mai multe persoane, dar a indicat semnul calificativ: **săvârșirea torturii de către 4 persoane, adică care corespunde lit. c) alin. (4) art. 166¹ Cod penal. Pentru a nu ieși în afara învinuirii și a nu crea o situație mai gravă în propriul apel, urmează de încadrat acțiunile inculpatului Ciobanu Ion pe art. 166¹ alin. (4) lit. **b**) și d) Cod penal, după indicii tortura **săvârșită de patru persoane, cu folosirea armelor, iar inculpaților Ciobanu Tudor, Cotună Mihail și Moisei****

Serghei – în baza art. 166¹ alin. (4) lit. c) și d) Cod penal, ca tortura săvârșite de 4 persoane, cu folosirea armelor”.

d) nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile de pe rol și repetate în recursurile ordinare, inclusiv asupra celor reproduse la pct. 3., 3.1., 8.1., 8.2.;

e) a dispus absolut neîntemeiat prin încheierea din 15 ianuarie 2019, fondată pe art. 249 Cod de procedură penală: „De corectat eroarea materială, admisă în dispozitivul deciziei din 15 ianuarie 2019 și de indicat corect, ca fiind numită pedeapsa lui Cotună Mihail și Moisei Serghei **sub formă de închisoare fiecăruia pe un termen de 8 ani**, cu privarea de dreptul de a exercita activități și de a ocupa funcții în sfera publică, fiecăruia, pe un termen de câte 10 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciare de tip închis, **în loc de 9 ani**, cu privarea de dreptul de a exercita activități și de a ocupa funcții în sfera publică, fiecăruia, pe un termen de câte 10 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciare de tip închis”, deoarece chestiunile privind încadrarea juridică a faptelor comise și aplicarea pedepsei penale inculpatului sunt soluționate doar prin sentința de condamnare, iar afirmația că acestea constituie *erorori materiale* este lipsită de orice suport legal (pct. 7.2. din decizie);

f) a dispus, încălcând principiul devolutiv al apelului, prin **dispozitivul inițial** al deciziei, din 15 ianuarie 2019, că: „Se recunosc vinovați Ciobanu Ion, Ciobanu Tudor, Cotună Mihail și Moisei Serghei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (4) lit. b) și d) Cod penal, și se numește pedeapsa: **lui Ciobanu Ion, Cotună Mihail și Moisei Serghei sub formă de închisoare fiecăruia, pe un termen de câte 9 ani..., lui Ciobanu Tudor sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani...**” (pct. 1., 7.1. din decizie).

Totodată, potrivit **dispozitivului deciziei motivate**, din 15 ianuarie 2019, contrazicând dispozitivul inițial, a dispus condamnarea lui: „, Ciobanu Ion în baza art. 166¹ alin. (4) lit. c) și d) Cod penal la 9 ani închisoare, Ciobanu Tudor pe art. 166¹ alin. (4) lit. c) și d) Cod penal la 8 ani închisoare, Cotună Mihail în baza art. 166¹ alin. (4) lit. c) și d) Cod penal la 8 ani închisoare, Moisei Serghei pe art. 166¹ alin. (4) lit. c) și d) Cod penal la 8 ani închisoare” (pct. 7. din decizie).

Or, divergențele conținute în descriptivul deciziei, în ambele dispozitive ale deciziei adoptate, cât și în încheierea *de corectare a erorilor materiale*, denotă o neclaritate totală privind constatarea vinovăției inculpaților de săvârșirea faptelor infracționale incriminate, încadrarea juridică a acțiunilor lor, categoria și mărimea pedepsei aplicate și pedeapsa definitivă pe care urmează să o execute fiecare în parte (pct. 7.-7.2. din decizie).

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că ambele instanțe nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârilor, acestea fiind este expus neclar, că instanța de apel nu s-a

pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, și că recursul de pe rol este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

10. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, de avocații Mazarenco Grigori și Spînu Oleg, casează total decizia și încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2019, în privința inculpaților Ciobanu Ion XXXXX, Ciobanu Tudor XXXXX, Cotuna Mihail XXXXXX și Moisei Serghei XXXXX, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 07 iunie 2019.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun
Dumitru Mardari
Maria Ghervas